

OKTOBER 2020

**AANVULLEND FAUNA ONDERZOEK
HERENSTRAAT 36, WIJCHEN**

COLOFON

Opdrachtgever Het Kabinet Wijchen B.V.

Datum 29-10-2020

Status Definitief

Projectnummer 2020-062

Auteur Jeroen Willems

Controle Babette Eijkelenkamp

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN	5
3	METHODE	7
3.1	HUISMUS	7
3.2	GIERZWALUW	7
3.3	STEENMARTER	8
3.4	VLEERMUIZEN	8
4	RESULTATEN	10
4.1	HUISMUS	10
4.2	GIERZWALUW	10
4.3	STEENMARTER	10
4.4	VLEERMUIS	10
5	CONCLUSIE & ADVIES	13
	LITERATUUR	14

1 INLEIDING

In 2020 heeft Buiting Advies in opdracht van Het Kabinet Wijchen B.V. aanvullend onderzoek uitgevoerd op de Herenstraat in Wijchen naar de functie van het gebied voor de beschermde huismus, gierzwaluw (Wet natuurbescherming 3.1), steenmarter (Wet natuurbescherming 3.10) en vleermuizen (Wet natuurbescherming 3.5)

In deze rapportage wordt de methodiek en resultaten van dit aanvullende onderzoek toegelicht. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

AANLEIDING

Uit de quickscan Buiting Advies (juni, 2019) is gebleken dat het plangebied in potentie geschikt is als voortplantings- of rustplaats van huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen. Om deze reden is aanvullend onderzoek naar deze soorten uitgevoerd.

2 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN

PLANGEBIED

Het plangebied ligt in het centrum van Wijchen en bestaat uit meerdere aan elkaar gebouwde panden (afbeelding 1). In het plangebied zijn gebouwen met platte daken met dakleer en gebouwen met puntdaken en dakpannen aanwezig. Zie afbeelding 2 en 3 voor een impressie van de gebouwen. In het plangebied is zeer beperkt groen aanwezig. Het gaat hier om aangeplant groen, zoals een beukenhaag. Het plangebied wordt voornamelijk aan de noord- en westzijde begrenst door gebouwen. Aan de andere kant van de weg ten oosten van het plangebied staan veel grote bomen, deze zijn onderdeel van het landgoed wat net ten zuidoosten ligt.

VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN

De opdrachtgever is voornemens de gebouwen op de kadastrale percelen 3782, 2180 en 3011 (afbeelding 1) te slopen en hier appartementen te bouwen.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied

Afbeelding 2 en 3: Impressie van het plangebied.

3 METHODE

Het plangebied is in 2020 onderzocht op het gebruik door huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen. De onderzoeksmethodiek staat per soort in dit hoofdstuk beschreven.

3.1 HUISMUS

Voor huismussen is het onderzoek uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (juli 2017). Hierin staat dat de afwezigheid van huismussen kan worden aangetoond als twee bezoeken in de periode 1 april - 15 mei geen huismussen worden aangetroffen.

Aanvullend zijn ook avondbezoeken uitgevoerd voor vleermuizen waarbij eventuele waarnemingen van huismussen tijdens deze onderzoeken zijn meegenomen in de resultaten en conclusie. Ook tijdens de quickscan (op 13-6-2019) is extra aandacht besteed aan het voorkomen van huismussen.

Tijdens alle veldbezoeken zijn de waargenomen huismussen en het gedrag van de vogels genoteerd.

TABEL 1: VELDBEZOeken HUISMUS

Ronde	Datum	Tijd	Onderzoekers	Weersomstandigheden
1	7-4-2020	10:30-11:30	BE, JW	13°C, droog, 2 Bft
2	3-6-2020	19:40-22:58	BE RDJ	21°C, droog, 2 Bft
3	16-6-2020	19:55-21:58	BE, EN	16°C, droog, 2 Bft
4	1-7-2020	19:50-21:59	BE, JW	20°C, droog, 3 Bft

BE= B. Eijkelenkamp, EN= E. Nijhuis, RDJ=R. de Jong, JW=J. Willems.

3.2 GIERZWALUW

Het onderzoek naar gierzwaluwen is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw en het soortprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Hierin staat dat de afwezigheid van een nestplaats van gierzwaluwen kan worden aangetoond als middels drie avondbezoeken in de periode 1 juni tot en met 15 juli geen gierzwaluwen worden vastgesteld die gedrag vertonen dat wijst op een aanwezige nestplaats. Hiervan dient één bezoek tussen 20 juni en 7 juli plaats te vinden. De veldbezoeken zijn gedaan volgens onderstaand schema. De weersomstandigheden van dat moment zijn hierin weergegeven.

TABEL 2: VELDBEZOeken GIERZWALUWEN

Ronde	Datum	Tijd	Onderzoekers	Weersomstandigheden
1	7-4-2020	10:30-11:30	BE, JW	13°C, droog, 2 Bft
2	3-6-2020	19:40-22:58	BE, RDJ	21°C, droog, 2 Bft
3	16-6-2020	19:55-21:58	BE, EN	16°C, droog, 2 Bft
4	1-7-2020	19:50-21:59	BE, JW	20°C, droog, 3 Bft

BE= B. Eijkelenkamp, EN= E. Nijhuis, RDJ=R. de Jong, JW=J. Willems.

Aanvullend zijn ook ochtendbezoeken uitgevoerd (voor de huismus). Eventuele waarnemingen van gierzwaluwen tijdens deze onderzoeken zijn tevens meegenomen in de resultaten en conclusie.

Tijdens deze veldbezoeken zijn gierzwaluwen alleen dan genoteerd wanneer deze een binding toonden met de gebouwen in het plangebied door een bezoek aan nestplaats of het laag gieren langs de gebouwen.

3.3 STEENMARTER

Steenmarters gebruiken onder andere gebouwen en dichte struwelen als voortplantings- of rustplaats. Het gebouw in het plangebied is in potentie geschikt voor steenmarters. Voor deze soort is geen onderzoeksprotocol opgesteld door Netwerk Groene bureaus of BIJ12.

Steenmarters zijn zeer schuwe nachtdieren. Derhalve is gedurende ieder veldbezoek (tabel 3) aandacht besteed aan het vinden van sporen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een voortplantings- of rustplaatsen en werden tevens toevallige waarnemingen van steenmarters genoteerd. Daarnaast is op 1 juli in het gebouw gezocht naar sporen van steenmarters.

TABEL 3: VELDBEZOeken STEENMARTER				
Ronde	Datum	Tijdvak	Onderzoekers	Weersomstandigheden
1	19-5-2020	21:34-00:04	EN, BE, SW	19°C, droog, 3 Bft
2	28-5-2020	02:20-05:27	EN, TL, BE	14°C, droog, 3 Bft
3	1-7-2020	19:50-00:30	BE, JW	20°C, droog, 3 Bft
4	17-8-2020	21:50-00:05	BE, JW	24°C, droog, 2 Bft
5	15-9-2020	19:49-22:50	BE, FS, JW	26°C, droog, 1 Bft
BE= B. Eijkelenkamp, EN= E. Nijhuis TL= T. Lemmerlijn, SW=S. Wiersma, FS=F. Schumacher, JW=J. Willems.				

3.4 VLEERMUIZEN

Vleermuizen gebruiken gebouwen en bomen als vaste voortplantingsplaats- of rustplaats. Deze plaatsen zijn beschermd via de Wet natuurbescherming onder artikel 3.5. Vleermuizen hebben verschillende soorten voortplantingsplaatsen en rustplaatsen. Het gebouw in het plangebied kan dan ook één of meerdere functies vervullen. In dit geval zijn dat kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en/of zomerverblijfplaatsen. Om de waarde van het plangebied voor vleermuizen vast te stellen is de voorgeschreven onderzoeksmethodiek uit het Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2017) gevolgd. Dit houdt in dat de onderzoeken in de daarvoor geschikte perioden, tijdstippen, weersomstandigheden zijn uitgevoerd.

- Voor de zomer- en kraamverblijfplaatsen drie bezoeken in de periode van 15 mei t/m 15 juli, waarvan één nacht-ochtendonderzoek en twee avondonderzoeken.
- Voor de paarverblijfplaatsen in de periode van 15 augustus t/m 30 september twee avondbezoeken.

Om het plangebied voldoende te kunnen overzien zijn bij bepaalde ronden meerdere onderzoekers ingezet. Het vleermuisprotocol schrijft namelijk voor dat minimaal 75% van het plangebied te overzien is. Dit speelt met name bij avondbezoeken in de kraamperiode. Dan vliegen vleermuizen 's avonds uit om elders te gaan foerageren. Bij ochtendbezoeken en onderzoeken in de paartijd zwermen vleermuizen nabij verblijfplaatsen of vliegen roepend vaste ronden, hierdoor zijn minder personen noodzakelijk om goed overzicht te hebben.

In onderstaande tabel zijn de veldbezoeken weergegeven.

TABEL 4: VELDBEZOeken VLEERMUISONDERZOEK					
Ronde	Datum	Tijdvak	Onderzoeker*	Weersomstandigheden	Functie
1	19-5-2020	21:34-00:04	EN, BE, SW	19°C, droog, 3 Bft	Zomer/Kraam
2	28-5-2020	02:20-05:27	EN, TL, BE	14°C, droog, 3 Bft	Zomer/Kraam
3	1-7-2020	22:00-00:30	TL, BE, JW	20°C, droog, 3 Bft	Zomer/Kraam
4	17-8-2020	21:50-00:05	BE, JW	24°C, droog, 2 Bft	Paar
5	15-9-2020	19:49-22:50	BE, JW, FS	26°C, droog, 1 Bft	Paar
BE= B. Eijkelenkamp, EN= E. Nijhuis TL= T. Lemmerlijn, SW=S. Wiersma FS= F. Schumacher, JW= J. Willems					

Hierbij zijn de waargenomen vleermuizen en het gedrag dat kan wijzen op de aanwezigheid van een voortplantingsplaats of rustplaats genoteerd.

GEBRUIKTE APPARATUUR

Tijdens alle vleermuisonderzoeken zijn batdetectoren met time-expansion en opname mogelijkheid. De gebruikte typen betreft: Elekon Batlogger M. Daarnaast beschikte elke onderzoeker over een goede zaklamp om indien nodig het gedrag van vleermuizen te kunnen vaststellen.

4 RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het veldonderzoek weergegeven.

4.1 HUISMUS

Voornamelijk de pannendaken van het plangebied hadden potentie als verblijfplaats voor huismus. Tijdens het onderzoek zijn er echter geen huismussen waargenomen.

4.2 GIERZWALUW

Tijdens het onderzoek zijn er geen nestplaatsen aangetroffen. Ook zijn er geen gierzwaluwen waargenomen die een binding hadden met de gebouwen in het plangebied.

4.3 STEENMARTER

Tijdens de onderzoeken zijn geen steenmarters of sporen van steenmarters aangetroffen. Ook tijdens het onderzoek in de gebouwen is niets aangetroffen.

4.4 VLEERMUIS

Waargenomen soorten zijn:

- Rosse vleermuis
- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Laatvlieger

ZOMERVERBLIJFPLAATSEN

Er zijn geen zomerverblijfplaatsen vastgesteld.

KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Er zijn geen kraamverblijfplaatsen vastgesteld.

PAARVERBLIJFPLAATSEN

Er is een paarverblijfplaats aangetroffen van twee gewone dwergvleermuizen. De locatie van de verblijfplaats wordt weergegeven in afbeelding 4, 5 en 6. Naast het invliegen en zwermgedrag van de vleermuizen zijn ook sociale roepen waargenomen.

VLEGROUTES EN FOERAGEERPLEKKEN

Tussen de gebouwen is sprake van een vliegroute. Met name zijn er gewone dwergvleermuizen waargenomen die tussen de woning en het oude winkelgebouw door vlogen (zie afbeelding 4). Er zijn echter door het aanwezige groen in de nabije omgeving zoals de hoge bomen langs de straat, voldoende alternatieven aanwezig. Van een essentiële vliegroute is dan ook geen sprake.

Rondom de woning wordt gefoerageerd door gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Voornamelijk veel foeragerende dieren bij bomen rondom het nabij gelegen landgoed. De werkzaamheden hebben geen invloed op deze foerageerplaatsen.

Afbeelding 4: locatie van het paarverblijf binnen het plangebied, vliegroute (rode lijn).

Afbeelding 5: locatie van de paarverblijfplaats.

Afbeelding 6: foto van een invliegende vleermuis.

5 CONCLUSIE & ADVIES

HUISMUS, GIERZWALUW, STEENMARTER

Tijdens het onderzoek is geen voortplantings- of rustplaats van een huismus, gierzwaluw of steenmarter vastgesteld. Uit dit onderzoek blijkt daarmee dat de voorgenomen werkzaamheden niet zullen leiden tot vernieling of beschadiging van een voortplantingsplaats of rustplaats van de steenmarter. Van een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de steenmarter, gierzwaluw en steenmarter is dan ook geen sprake.

VLEERMUIZEN

Paarverblijfplaats

Tijdens het onderzoek is een paarverblijfplaats van twee gewone dwergvleermuizen aangetroffen.

Het verstoren of vernietigen van vaste rust- of verblijfplaatsen is niet toegestaan. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet Natuurbescherming is noodzakelijk om de geplande werkzaamheden uit te voeren.

Vliegroutes en foerageerplaatsen

Tijdens het onderzoek is binnen het plangebied is geen essentiële vliegroute vastgesteld.

Er zijn foerageerplekken nabij het kasteel vastgesteld. Voorgenomen plannen hebben geen effect op deze gebieden en hebben geen invloed op de functionele leefomgeving.

Het verdient de aanbeveling om tijdens werkzaamheden rekening te houden met de aanwezigheid van vleermuizen door het plangebied (en omgeving) tussen zonsondergang en zonsopkomst niet extra te verlichten.

PAARVERBLIJFPLAATSEN

Paarverblijfplaatsen zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen.

VERDERE PROCEDURE

Bij doorgang van de werkzaamheden is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. Dit gaat om een ontheffing voor het vernielen van een paarverblijfplaats met twee individuen. De ontheffing wordt aangevraagd bij de Provincie Gelderland, welke momenteel een doorlooptijd van 20 weken kent.

Bij tijdelijke mitigatie van paarverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van 6 maanden voor de aanvang van het paarseizoen. Dit betekent dat de voorzieningen uiterlijk half februari aanwezig moeten zijn alvorens er aangevangen kan worden met werkzaamheden.

LITERATUUR

Buiting Advies. April 2020. Quicksan flora & fauna Herenstraat 36 Wijchen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging. 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl. (Versie maart 2017).

Bij12. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Versie 1.0. 2017

Bij12. Kennisdocument Huismus Versie 1.0. 2017

Bij12. Kennisdocument Gierzwaluw Versie 1.0. 2017

Bij12. Kennisdocument Rosse vleermuis Versie 1.0. 2017

Bij12. Kennisdocument Watervleermuis Versie 1.0. 2017

Buiting Advies
Kanaaldijk 96
6956 AX Spankeren

0313 - 619042
www.buiting.nl